

دیده بان تحریم

دوهفته نامه‌ی رصد و تحلیل تحریم

شماره‌ی ۲ - تیر ۱۴۰۳ - نوبت دوم

مرکز تحلیل
راهبردی و بین المللی

- ۱..... سرمقاله
- ۲..... اقدام تحریمی آمریکا علیه شبکه‌ی گسترده‌ی بانکداری مرتبط با ایران
- ۲..... تحریم وزارت خارجه‌ی آمریکا علیه حمل‌ونقل نفت ایران
- ۳..... تحریم غول صنایع نظامی آمریکا توسط چین
- ۴..... ابطال هشت مجوز دولت آمریکا برای هم‌کاری با شرکت هواآوی
- ۴..... چهاردهمین بسته‌ی تحریمی جامع اتحادیه‌ی اروپا علیه روسیه
- ۵..... سایر اخبار مرتبط با تحریم
- ۶..... فهرست برجسب‌های تحریمی

سرمقاله

جلوگیری از کسب درآمد توسط ایران از طریق فروش نفت، این روزها به اصلی‌ترین دغدغه‌ی سیاستمداران در واشینگتن در رابطه با ایران تبدیل شده است. «قانون کشتی» و «قانون تحریم انرژی ایران و چین» که حدود سه ماه پیش در کنگره‌ی آمریکا تصویب شدند، دولت آمریکا را ملزم می‌کنند تا در این راستا، اقداماتی عملی اتخاذ کرده و نتیجه را گزارش کند. بر این اساس، لاجرم بسامد کنش‌های تحریمی وزارت خزانه‌داری و بعضاً برخی دیگر از وزارت‌خانه‌های آمریکا علیه شبکه‌ی فروش نفت ایران افزایش یافته است.

در یک دسته‌بندی کلی، می‌توان اجزای تشکیل‌دهنده‌ی شبکه‌ی فروش نفت را به دو جزء تقسیم کرد: بخش حمل‌ونقل و بخش تسویه‌ی مالی. آمریکا تا کنون به دلایل مختلف از جمله ساده‌تر بودن، عمدتاً روی بخش اول متمرکز بوده است. قاعدتاً شناسایی نفت‌کش‌های عظیم‌الجثه که به‌کندی روی اقیانوس‌ها در حرکت هستند و مبدأ، مقصد و مسیر حرکت آن‌ها به‌راحتی از طریق ماهواره قابل‌رصد است، بسی آسان‌تر از ردیابی مسیر نقل‌وانتقالات مالی است. با این حال، شناسایی و تحریم نفت‌کش‌ها و حتی بنادر و پالایشگاه‌های میزبان نفت ایران به‌تنهایی نمی‌تواند هدف آمریکا، یعنی توقف درآمدزایی ایران از طریق فروش نفت را محقق کند. لذا، به نظر می‌رسد آمریکا با توجه به این حقیقت، در حال تقویت و تشدید شناسایی و هدف‌گیری شبکه‌های مالی شکل‌گرفته برای تسویه و مصرف درآمدهای نفتی ایران (شبکه‌ی بانکداری در سایه) است. اقدام اخیر وزارت خزانه‌داری (تحریم قریب به ۵۰ فرد و نهاد فعال در حوزه‌ی مالی) در همین راستاست. البته، بر خلاف ماهیت شبکه‌ی حمل‌ونقل فروش نفت که اختصاصاً برای صادرات نفت مورد استفاده قرار می‌گیرد، ماهیت شبکه‌های مالی به‌گونه‌ای است که کشور دارنده‌ی آن می‌تواند از این زیرساخت برای تمام امور تجارت خارجی خود بهره‌بردارد. بنابراین، شناسایی و فروپاشی این شبکه‌ها برای آمریکا مزایای زیادی در پی خواهد داشت.

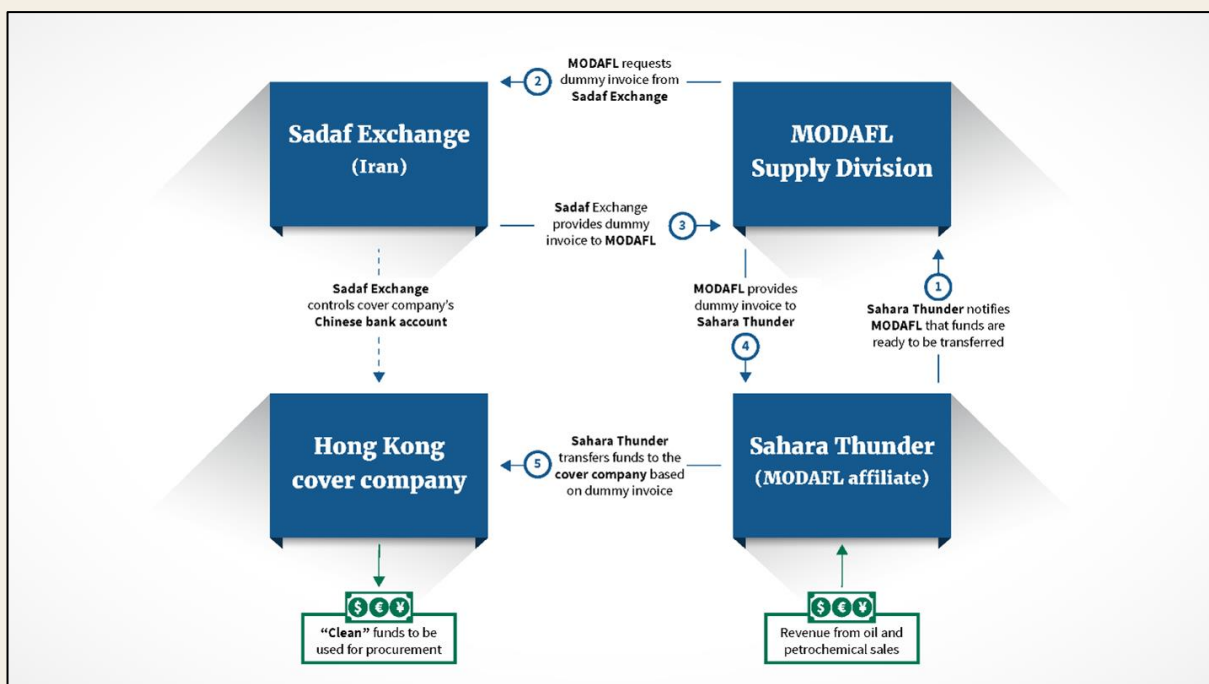
مطابق انتظار، روند زدوخوردهای تدریجی و نرم تحریمی متقابل پکن و واشینگتن در دو هفته‌ی اخیر ادامه داشت. نشانه‌گیری و تمرکز روی صنایع نظامی آمریکا از جمله شرکت «لاکهید مارتین» توسط پکن، به‌خصوص پس از انتشار اخباری مبنی بر فروش تسلیحات این شرکت به تایوان، حاکی از این حقیقت است که چین بدون تعارف و صراحتاً بر سر مسأله‌ی تایوان در مقابل آمریکا ایستاده است. از سوی دیگر، هدف‌گیری شرکت فناوری‌های مخابراتی هواوی توسط آمریکا نشان می‌دهد که موضوع «فناوری» یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین نقاط رقابت و بلکه تقابل آمریکا با چین است. چین‌زدایی از زنجیره‌های ارزش آمریکا و غرب، به‌خصوص در حوزه‌ی فناوری، در دستور کار جدی واشینگتن قرار دارد.

اتحادیه‌ی اروپا بالاخره و بعد از کش و قوس‌های فراوان، بسته‌ی تحریمی چهاردهم علیه روسیه را به تصویب رساند. این بسته‌ی تحریمی بخش‌ها و موضوعات تحریمی گسترده‌ای را شامل می‌شود (انرژی، حمل‌ونقل، شرکت‌ها و مؤسسات مالی و تجارت خارجی). ممنوعیت باصادرات LNG از مبادی اروپایی و ممنوعیت سرمایه‌گذاری شرکت‌های اروپایی در توسعه‌ی LNG روسیه، از مهم‌ترین مفاد این بسته‌ی تحریمی است. تغییر اقدامات تحریمی از کنش‌های موردی و ممنوعیت‌های تجاری یا سیاسی صرف به کنش‌های دارای آثار بلندمدت نظیر ممنوعیت سرمایه‌گذاری در صنایع مهم حاکی از این واقعیت است که جدایی و افزایش روزافزون فاصله با روسیه، جزو تصمیمات راهبردی و قطعی غرب است. دلالت قطعی این واقعیت برای ایران این است که جمهوری اسلامی باید با شناسایی و به رسمیت شناختن این فرصت، هرچه سریع‌تر زیرساخت‌ها و زمینه‌های همکاری‌های راهبردی با مسکو و خنثی‌سازی تحریم در لایه‌ی ابزاری را در دستور کار خود قرار دهد.

اقدام تحریمی آمریکا علیه شبکهی گستردهی بانکداری مرتبط با ایران

تحریم قریب به ۵۰ فرد و نهاد ایرانی و خارجی

دفتر پایش دارایی‌های خارجی (اوفک) در پنجم تیر ۱۴۰۳ (۲۵ ژوئن ۲۰۲۴) نزدیک به ۵۰ نهاد و شخص مرتبط با شبکهی گستردهی «بانکداری در سایه» که دسترسی وزارت دفاع و سپاه به نظام مالی بین‌المللی را تسهیل می‌کردند را به فهرست تحریم‌های خود اضافه کرد. به ادعای وزارت خزانه‌داری آمریکا، اهداف جدید با بسیاری از نهادها و اشخاص مرتبط با شبکه‌های صرافی ایرانی و ده‌ها شرکت پوششی خارجی تحت کنترل ایران همکاری داشته و در پنهان‌سازی نقل‌وانتقال پول، تهیه و توسعهی سامانه‌های تسلیحاتی از جمله پهپاد، حمایت مالی از گروه‌های نیابتی ایران از جمله انصارالله و تسهیل معاملات فروش تسلیحات ایران به روسیه نقش داشته‌اند. وزارت خزانه‌داری آمریکا تصویر زیر را در این باره منتشر کرده است.

شماره‌ی خبر: ۰۰۴۱۴۰۳۰۴۲۰۱	تاریخ انتشار خبر: پنجم تیر ۱۴۰۳ (۲۵ ژوئن ۲۰۲۴)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy2431	
برچسب: ایران، بانکداری در سایه، شبکه‌های مالی، وزارت دفاع ایران، سپاه، نظام مالی بین‌الملل	

تحریم وزارت خارجهی آمریکا علیه حمل‌ونقل نفت ایران

شناسایی سه شرکت و ۱۱ نفت‌کش اماراتی درگیر در حمل‌ونقل نفت و مواد پتروشیمی ایران

وزارت خارجهی آمریکا در تاریخ هفتم تیر ۱۴۰۳ (۲۷ ژوئن ۲۰۲۴) و در آستانه‌ی برگزاری چهاردهمین انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران، با استناد به فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶ سه شرکت اماراتی و ۱۱ نفت‌کش در اختیار این شرکت‌ها را به اتهام دست داشتن در حمل‌ونقل نفت و فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی ایران تحریم کرد. «آنتونی بلینکن» وزیر امور خارجه آمریکا در رابطه با این تحریم‌ها گفت: «در ماه گذشته، ایران اقداماتی را برای گسترش بیشتر برنامه هسته‌ای خود آغاز کرده است که هیچ هدف

صلح‌آمیز موجبی ندارند. ما به جلوگیری از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای متعهد هستیم و آماده‌ایم از تمامی عناصر قدرت ملی برای تضمین حصول این نتیجه استفاده کنیم.» این شرکت‌ها عبارت‌اند از:

- Sea Route Ship Management FZE
- Almanac Ship Management LLC
- Al Anchor Ship Management FZE

نام کشتی‌های تحریم‌شده:

- ASTRA
- BALTIC HORIZON
- NILE
- YAMUNA
- BERENICE PRIDE
- HARMONY
- EURO VIKING
- EURO FORTUNE
- ARABIAN ENERGY
- PARINE
- ROAD

شماره‌ی خبر: ۰۰۴۱۴۰۳۰۴۲۰۲	تاریخ انتشار خبر: ۷ تیر ۱۴۰۳ (۲۷ ژوئن ۲۰۲۴)
https://www.state.gov/designating-entities-and-vessels-engaged-in-iranian-petroleum-or-petrochemical-products-trade/	
برچسب: امارات، ایران، نفتکش، حمل و نقل انرژی، وزارت خارجه‌ی آمریکا	

اخبار تحریمی حوزه‌ی چین

تحریم غول صنایع نظامی آمریکا توسط چین

واکنش پکن به ارسال گسترده تسلیحات به تایوان

دولت چین در یکم تیر ۱۴۰۳ (۲۱ ژوئن ۲۰۲۴) اعلام کرد که تعدادی از واحدهای تجاری شرکت صنایع نظامی و هوافضای «لاکهید مارتین» آمریکا را به علت فروش سلاح به تایوان تحریم کرده است. وزارت خارجه‌ی چین در این رابطه اعلام کرد: «پکن تصمیم گرفته تا اقدامات متقابلی را انجام دهد و علیه شرکت تسلیحات‌سازی لاکهید مارتین تحریم وضع کند و دلیل آن هم فروش تسلیحات و تجهیزات نظامی به تایوان است که برخلاف اصل چین واحد محسوب می‌شود.» این تحریم‌ها شامل مسدود شدن اموال شرکت‌ها و کارمندان مربوطه در چین، ممنوعیت ورود به خاک چین و صادر نشدن ویزا است. این وزارتخانه هم‌چنین هرگونه همکاری سازمان‌ها و افراد در خاک چین با افراد و شرکت‌های تحریمی را ممنوع اعلام کرد.

واحدهای تحریمی لاکهید مارتین:

- Lockheed Martin Missile System Integration Lab

- Lockheed Martin Advanced Technology Laboratories
- Lockheed Martin Ventures

افراد تحریمی لاکهید مارتین:

- James Donald Taiclet
- Frank Andrew St. John
- Jesus Malave

تحلیل:

طبق اعلام پکن، اقدام اخیر علیه شرکت صنایع نظامی لاکهید مارتین به دلیل مشارکت این شرکت در کمک‌رسانی نظامی به تایوان بوده است. این واکنش چین سه مسأله‌ی مهم را خاطرنشان می‌کند: اولاً، پکن با این اقدام نشان داد که در موضوع تایوان و حفظ حق مالکیت خود بر این کشور با صراحت تمام وارد شده و مداخلات آمریکا را به شدت محکوم می‌کند. موضوع دوم این که روند روزافزون تقابل تحریمی پکن با واشینگتن هم‌چنان با قوت ادامه دارد. نکته‌ی سوم این که بسامد تحریم‌های حوزه‌ی فناوری (چه تحریم‌های آمریکا علیه چین و چه بالعکس) نشان می‌دهد که موضوع فناوری، یکی از نقاط اصلی و تعیین‌کننده برای هر دو کشور است. آمریکا در راستای سیاست انفصال زنجیره‌های ارزش جهانی و چین‌زدایی از آن، تمرکز ویژه‌ای روی حوزه‌ی انرژی دارد.

شماره‌ی خبر: ۰۰۴۱۴۰۳۰۴۲۰۳	تاریخ انتشار خبر: یکم تیر ۱۴۰۳ (۲۱ ژوئن ۲۰۲۴)
https://apnews.com/article/china-us-lockheed-martin-sanctions-8f3c233be2f45ad78a8b3d83a585f03d	
برچسب‌ها: تایوان، لاکهید مارتین، چین	

ابطال هشت مجوز دولت آمریکا برای همکاری با شرکت هواوی

وزارت بازرگانی آمریکا در ۱۲ تیر ۱۴۰۳ (۲ ژوئیه ۲۰۲۴) از لغو هشت مجوز صدور کالا به شرکت تجهیزات مخابراتی چینی «هواوی» خبر داد. بنابراین از این به بعد، تأمین‌کنندگان آمریکایی برای فروش محصولات خود به هواوی، باید مجوز ویژه‌ای از دولت آمریکا دریافت کنند.

شماره‌ی خبر: ۰۰۴۱۴۰۳۰۴۲۰۴	تاریخ انتشار خبر: ۱۲ تیر ۱۴۰۳ (۲ ژوئیه ۲۰۲۴)
https://www.reuters.com/technology/biden-revoked-8-licenses-chinas-huawei-2024-document-shows-2024-07-02/	
برچسب‌ها: مجوز صادراتی، هواوی، جنگ تجاری، آمریکا، چین، وزارت بازرگانی آمریکا	

اخبار تحریمی حوزه‌ی روسیه

چهاردهمین بسته‌ی تحریمی جامع اتحادیه‌ی اروپا علیه روسیه

تمرکز بروکسل بر ناممکن‌سازی دور زدن تحریم‌ها توسط روسیه

در پی ادامه‌ی جنگ روسیه و اوکراین، اتحادیه‌ی اروپا در چهارم تیر ۱۴۰۳ (۲۴ ژوئن ۲۰۲۴) بسته‌ی چهاردهم تحریمی خود علیه روسیه را تصویب کرد. این بسته‌ی تحریمی با هدف ایجاد محدودیت‌های بیشتر بر بخش‌های با ارزش اقتصاد روسیه مانند

انرژی، مالی و تجارت و همچنین دشوار کردن دور زدن تحریم‌ها توسط مسکو طراحی شده است. بسته‌ی تحریمی چهاردهم شامل تدابیر محدودکننده برای ۱۱۶ فرد و نهاد جدید است و حوزه‌های زیر را شامل می‌شود:

- انرژی (بازصادرات LNG، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های توسعه‌ی LNG).
- مقابله با دور زدن تحریم‌ها.
- مالی/بانکی (غیرقانونی اعلام کردن استفاده از سامانه‌ی SPFS).
- تأمین مالی احزاب سیاسی و سایر سازمان‌ها.
- حمل‌ونقل (دریایی، هوایی، زمینی).
- کنترل‌ها و محدودیت‌های واردات و صادرات.

تحلیل:

بسته‌ی چهاردهم تحریمی اروپا علیه مسکو بالاخره تصویب شد. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این بسته‌ی تحریمی، هدف‌گیری تدریجی گاز LNG روسیه به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین منابع درآمدی در آینده است. ممنوعیت بازصادرات گاز LNG و همچنین ممنوعیت سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مرتبط با گاز LNG روسیه، در این بسته‌ی تحریمی پیش‌بینی شده است. تحریم‌های از جنس سرمایه‌گذاری معمولاً اهداف بلندمدت را پیگیری می‌کنند. حرکت اروپا و غرب به سمت تحریم در حوزه‌ی سرمایه‌گذاری روسیه در گاز طبیعی نشان می‌دهد که شکاف بین مسکو و غرب مسأله‌ای جدی و بلندمدت بوده و قرار نیست در آینده‌ی نزدیک این دو، ولو با پایان جنگ، به حالت عادی برگردند.

شماره‌ی خبر: ۰۰۴۱۴۰۳۰۴۲۰۵	تاریخ انتشار خبر: چهارم تیر ۱۴۰۳ (۲۴ ژوئن ۲۰۲۴)
https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/24/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-comprehensive-eu-s-14th-package-of-sanctions-cracks-down-on-circumvention-and-adopts-energy-measures/	
برچسب‌ها: چهاردهمین بسته تحریمی، اتحادیه اروپا، جنگ اوکراین، روسیه	

سایر خبرهای تحریمی

سایر اخبار مرتبط با تحریم

- واکنش تحریمی دولت کانادا به خشونت صهیونیست‌ها در کرانه‌باختری
<https://www.canada.ca/en/global-affairs/news/2024/06/canada-imposes-second-round-of-sanctions-on-perpetrators-of-extremist-settler-violence-against-civilians-in-west-bank0.html>
- تحریم‌های جدید سنول علیه پیونگیانگ
<https://en.yna.co.kr/view/AEN20240627009700315>
- تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا علیه حماس
<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/28/hamas-and-palestinian-islamic-jihad-council-adds-six-individuals-and-three-entities-to-the-sanctions-list/>
- تحریم‌های شورای اروپا علیه بلاروس با هدف جلوگیری از دور زدن تحریم‌های اعمال‌شده علیه روسیه
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_3561
- اعمال تحریم توسط ایران علیه برخی اشخاص آمریکایی به دلیل نقض حقوق بشر در موضوع دانشجویان حامی فلسطین

<https://irna.ir/xjQYHz>

- تحریم اعضای یک شبکه پولشویی مستقر در چین (در موضوع توزیع مواد مخدر)

<https://home.treasury.gov/news/press-releases/jy2439>

- تحریم مدیران شرکت کسپراسکای روسیه توسط آمریکا

<https://www.reuters.com/technology/cybersecurity/us-imposes-sanctions-russias-ao-kaspersky-lab-executives-over-cyber-risks-2024-06-21/>

- تحریم جدید ژاپن علیه صنایع و کارخانجات روسی

<https://tass.com/economy/1806287>

- تلاش اتحادیه اروپا برای رفع خلاءهای تحریم روسیه

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/28/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-lists-two-individuals-and-four-entities-for-circumventing-eu-sanctions-and-materially-supporting-the-russian-government/>

- تحریم المپیک پاریس توسط فدراسیون جودوی روسیه

<https://www.sports.ru/martialarts/1116187241-kto-ot-rossii-dopushhen-na-olimpiadu-2024-v-parizh-chelovek-spisok-obn.html>

فهرست برچسب‌های تحریمی

واژه (برچسب)	صفحه	واژه (برچسب)	صفحه
اتحادیه اروپا	۵	لاکهید مارتین	۴
امارات	۳	مجوز صادراتی	۴
انرژی	۳	نظام مالی بین‌الملل	۲
ایران	۲	نفت کش	۳
آمریکا	۴	هواوی	۴
بانکداری در سایه	۲	وزارت بازرگانی آمریکا	۴
تایوان	۴	وزارت خارجه آمریکا	۳
جنگ اوکراین	۵	وزارت دفاع ایران	۲
جنگ تجاری	۴		
چهاردهمین بسته‌ی تحریمی	۵		
چین	۴		
حمل و نقل	۳		
روسیه	۵		
سپاه	۲		
شبکه‌های مالی	۲		